

BJØRN LOMBORG:

DAN JØRGENSEN SIDDER FAST I KYOTO-FORTIDEN

”Hvis det ikke var alvorligt, var det jo komisk: Hvis EU gennemfører 2020-politikken, vil det koste 250 mia. dollar om året og reducere temperaturen med 0,05 grader. Får Dan Jørgensen sin vilje, og sætter reduktionen helt op til 30 %, vil det koste 400 mia. dollar om året, men kun reducere temperaturen til 0,06 grader; kun yderligere én hundrededel grad.” Det siger Bjørn Lomborg til RÆSON. Al Gore har skabt en panikangst, der har ført til 20 års fejlslagen klimapolitik: ”Der er en reel risiko for, at klimadebatten går næsten død. Vi har overbekymret os. Vi har været villige til at love alt for meget, uden at gøre det. Folk er overtrætte.” Lomborgs løsning: ”I stedet for at give fantastisk meget til lobbyister og en lille smule til fremtiden, så lad os give det hele til teknologiudvikling af grøn energi.”

Interview af Mikael Bomholt Nielsen

Ræson: Hvad er det centrale budskab i din nye film ”Cool it”?

Lomborg: At global opvarmning er et problem, vi skal tackle. Men den panikstemning, som Al Gore og andre har skabt, er ikke et godt grundlag at træffe beslutninger på. Den gør folk trætte af at tale om klima. Jeg foreslår, at vi finder smartere løsninger, end de Kyoto-agtige, som ikke har virket de sidste 20 år. Med mindre vi dramatisk investerer i forskning og udvikling af grøn energi, så vil vi ikke kunne løse den globale opvarmning. Så længe solceller og vindmøller koster meget mere end fossile brændstoffer, så vil de blive ved med at være nogle små nicheprodukter, som kun rige, velmenende vesterlændinge køber. Hvis vi gør fx solceller billigere end fossile brændstoffer, så er problemet løst, for så vil alle købe dem – også inderne og

kineserne.

Panikangst og COP-forhandlinger står i vejen for fornuftige løsninger

Ræson: Hvem vil du helst påvirke med din film: klimabenægttere eller klimaoverdrivere?

Lomborg: Dem, som gerne vil gøre noget godt for klimaet, men som alligevel støtter den politik, som i 20 år har fejlet. Der er noget bizart over den måde klimaforhandlingerne foregår på. Vi lover, at vi vil skære en masse, men gør det ikke efterfølgende. Det virker som et rejsende show, som ikke har opdaget, at det ikke fungerer. Hvis vi tillader den her tankegang om, at vi bare skal prøve det samme igen og igen, så står vi om ti år og har ikke gjort noget ved klimaforandringerne. Det er en dårlig måde at tackle klima på. Hvis vi i stedet investerer dramatisk i forskning og udvikling, vil det være langt billigere og langt mere effektivt. Vores økonomiske vurderinger viser, at fordelene vil være omkring 500 gange større per krone brugt ved forskning og udvikling, end ved at investere i Kyoto-politik.

Ræson: Fordi du siger, at global opvarmning ikke er så omfattende som FNs klimapanel og Al Gore påstår, bliver du beskyldt for at give modstandere af klimapolitik gode argumenter på hånden, for at det ikke er nødvendigt at gøre så meget ved klimaet. Hvordan forholder du dig til den kritik?

Lomborg: Der er nogle, der siger, "Bjørn siger, at Kyoto ikke virker, så vi skal ikke gøre noget", men der er altså også nogle, der siger at "selv Bjørn siger, at der er noget om global opvarmning, så lad os gøre Kyoto". Folk på begge sider misbruger det, jeg siger. Dem, som argumenterer med Al-Gore tankegangen, har nu i 20 år forsøgt at skræmme os fra vid og sans. Og jeg forstår godt ideen. Man får folks opmærksomhed, hvis man siger noget, der er overdrevet. Men man har sagt, at det handler om at skære lige her og nu – ellers går verden under. Og man har også fokuseret på det, der symbolsk virker rart, og det, der får os til føle os godt tilpas, i stedet for på det, der rent faktisk vil rykke noget. Så det at gå imod panikstemningen er ikke bare et spørgsmål om at få sandheden ud. Det er også et spørgsmål om, at vi kun får en økonomisk fornuft klimapolitik, hvis vi dropper panikangsten og begynder at snakke fornuftigt. Så længe vi er i panik, så træffer vi ikke gode beslutninger.

Investér 100 milliarder dollars i forskning og udvikling

Ræson: Du foreslår investeringer på 100 mia. dollar i forskning og udvikling af grøn energi. Risikerer man ikke, at de investeringer bliver politiseret, og at allokeringen bliver styret af lobbyister?

Lomborg: Det er det er lige præcis det der sker nu! I øjeblikket er det lobbyister som Siemens og Vestas, der tjener rigtig mange penge på klimapolitikken. Det er så deprimerende, at vi i øjeblikket bruger alle pengene på at købe teknologi, vi ved, ikke virker. Der er altså rigtig mange i dag, som tjener rigtig mange penge, men uden, at de gør ret meget godt for klimaet. Det jeg foreslår, er at investere i forskning og udvikling. Det kan ske gennem statens normale system med videnskabelige fonde, hvor vi giver penge til en lang række forskere, således at deres gode ideer vil komme tættere på markedsgørelse. Nogle vil så sige: "Nej, lad os give pengene til Vestas og andre virksomheder, for så udvikler de nye teknologier." Men hvis vi giver 100 mia. til Vestas og andre, så køber vi for 95 mia. ineffektive teknologier – og kun de sidste 5 mia. vil blive brugt på forskning og udvikling. Så hvis det, vi har brug for, er forskning og udvikling for at få fremtidige teknologier, som rent faktisk er billigere end fossile brændstoffer, så skulle vi jo have givet alle 100 mia. direkte til netop forskning og udvikling. I stedet for at give fantastisk meget til lobbyister og en lille smule til fremtiden, så lad os give det hele til at sikre bedst mulig teknologiudvikling af grøn energi.

Den forkerte klimapolitik har reelle omkostninger

Ræson: Tjekkiets præsident Vaclav Klaus argumenterer i sin bog "Blå planet i grønne lænker" for, at klimapolitikken truer friheden. Ser du et behov for at inddrage sådanne frihedsaspekter i udformningen af klimapolitik?

Lomborg: Det er ikke mit indtryk, at Connie Hedegaard eller Al Gore ønsker at begrænse vores frihed. Det, jeg oplever, er, at de ønsker at gøre noget ved global opvarmning, men at de desværre er kommet til at fiksere sig ind på en løsning, som ikke virker politisk, og som økonomisk er vanvittigt ineffektiv. Jeg kunne godt tænke mig, at vi flyttede os fra politisk uvirksomme og økonomisk ineffektive løsninger til løsninger, der politisk kan lade sig gøre og som vil være langt mere effektive – nemlig at investere i forskning og udvikling. Jeg tror, der er tale om, at en lang række politikere har malet sig selv op i et hjørne, hvor de er tvunget til at sige, at de vil gennemføre de dyreste og de dårligste løsninger. Det er selvfølgelig dumt. Og det får nogle konsekvenser, som bl.a. kan betyde, at nogle mennesker får det væsentligt ringere. Der er folk, der oplever helt konkrete omkostninger ved den førte klimapolitik, og det jo en konsekvens af, at man træffer dårlige og

ineffektive politiske beslutninger.

Vi skal bekymre os korrekt om global opvarmning

Ræson: Hvordan håber du, klimadebatten udvikler og udfolder sig de næste fem år?

Lomborg: Jeg tror der er en reel risiko for, at klimadebatten går næsten død. Vi har overbetykket os om global opvarmning. Vi har været villige til at love alt for meget, uden rent faktisk at gøre det, fordi vi har været panikslagne. Jeg tror, der er en reel risiko for, at fordi folk er overtrætte. Det kan vi se i meningsmålinger verden over – så vi kan nu komme til at underbetykke os om global opvarmning. Mit mål med bogen, filmen og alle konferencerne er, at vi skal bekymre os korrekt. Ikke overbetykke os som Al Gore, men heller ikke underbetykke os. Vi skal bekymre os korrekt om global opvarmning og så tackle det smart. Det tror jeg, der er en reel chance for at vi kan opnå, fordi det er blevet så åbenlyst at den nuværende approach ikke fungerer.

Dan Jørgensen sidder fast i Kyoto-fortiden

Lomborg: Men desværre sidder langt de fleste politikere fast i Kyoto-fortiden. Det er det, EU lægger op til med deres 2020-mål om 20 % CO₂-reduktion i 2020. En politiker som Dan Jørgensen vil endda sige, at vi skal op på 30 %, hvilket intet vil gøre. Vores analyser viser, at hvis EU gennemfører 2020-politikken, vil det koste 250 mia. dollar om året og reducere temperaturen med 0,05 grader. Får Dan Jørgensen sin vilje, og sætter reduktionen helt op til 30 %, vil det koste 400 mia. dollar om året, men kun reducere temperaturen til 0,06 grader. Dan Jørgensen ville altså kun være i stand til at reducere temperaturen med yderligere én hundrededel grad. Hvis det ikke var alvorligt, var det jo komisk. Det handler om at finde strategier, der rent faktisk virker. Og det er dér, hvor vi har mulighed for at sætte en ny dagsorden. Så de næste fem år håber jeg, at vi holder op med de urealistiske forventninger og rent faktisk begynder at tackle klima fornuftigt.

Foto: Klimadebattør Bjørn Lomborg (commons.wikimedia.org).

Mikael Bomholt Nielsen (f. 1985) er kandidatstuderende på statskundskab ved Aarhus Universitet og tidligere politisk praktikant ved den danske ambassade i Haag. Ekspertiser: international politik og globalisering, Kina og Nordøstasien, samt dansk og amerikansk politik.
